

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 5CoCsp/53/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120203864
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Boris Minks
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2022:4120203864.2

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Borisa Minksa a sudcov JUDr. Vladimíra Pribulu a JUDr. Olivera Kolenčíka, v spore žalobkyne: I. N., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom F. XXX/X, XXX XX N., právne zastúpená: JUDr. Mgr. Mária Kováčová, advokátka, so sídlom Pod Sokolom 12, 951 01 Nitrianske Hrnčiarovce, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o určenie neplatnosti právneho úkonu a iné, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra zo dňa 14. októbra 2021, č. k. 7Csp/26/2020-307, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II., III., V. a VI. z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Súd prvej inštancie (Okresný súd Nitra) rozsudkom zo dňa 14. októbra 2021 č. k. 7Csp/26/2020-307 pri právnom posúdení podľa § 52 ods. 1, 2, § 53 ods. 1, 5 a 6, § 54 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1, 2 a § 456 Obč. zákonníka, § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 a 4 zák. č. 129/2010 Z. z., o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, opravil výrok I. uznesenia Okresného súdu Nitra, č. k. 7Csp/26/2020-286 zo dňa 10.6.2021, ktorý má správne znieť: Zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 8500043377 vo výške 1500 eur - písomné oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere č. 8500043377 zo dňa 18.03.2014, na základe žiadosti žalobkyne zo dňa 14.03.2014, medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a spotrebiteľom, a žalovaným ako veriteľom a dodávateľom je absolútne neplatná.

2. Ďalej rozhodol, že zmluva o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. 8500043377 vo výške 1500 eur - písomné oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - zmluva o revolvingovom úvere č. 8500043377 zo dňa 18.03.2014, na základe žiadosti žalobkyne zo dňa 14.03.2014, medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a spotrebiteľom, a žalovaným ako veriteľom a dodávateľom je absolútne neplatná (II. výrok), žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 130 eur titulom bezdôvodného obohatenia, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (III. výrok), vo zvyšnej časti súd nárok žalobkyne na zaplatenie bezdôvodného obohatenia zamietá (IV. výrok), žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu vo výške 228,05 eur titulom finančného zadosťučinenia, a to do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku (V. výrok).

3. O náhrade trov prvoinštančného konania rozhodol súd podľa § 255 ods. 2 (VI. výrok) tak, že žalobkyňa má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. Pokiaľ ide o rozhodnutie vo veci samej súd považoval za nesporné uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere medzi stranami tohto sporu, pričom žalovaný pri uzatváraní konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti (poskytovanie úverov). Zároveň žalobkyňa mala status spotrebiteľa, pretože zmluvu uzatvárala ako fyzická osoba, nepodnikateľ. Uzavretú úverovú zmluvu teda súd posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu.

5. V danom prípade bola zmluva o úvere uzavretá na základe návrhu na uzavretie zmluvy v podobe žiadosti žalobkyne o uzavretie zmluvy zo dňa 14.3.2014 a prijatia tejto žiadosti žalovaným dňa 18.3.2014, čo súd považuje za súladné s ustanoveniami platných právnych predpisov, jednak Občianskeho zákonníka, ktorý výslovne pojednáva o uzavretí zmluvy na základe dvoch jednostranných úkonov (návrh a prijatie návrhu) a uvedené nie je v rozpore ani s právnymi predpismi na ochranu spotrebiteľa. Uvedenie inej hodnoty RPMN pri schválení úveru ako bola uvedená v žiadosti o úver podľa názoru súdu nie je možné považovať za nový návrh zmluvy a z tohto dôvodu nie je možné hovoriť o tom, že zmluva nevznikla. Pre vznik zmluvy je totiž potrebné, aby sa strany dojednali na jej podstatných náležitostiach, čo sa v danom prípade aj stalo, keď z obsahu zmluvy je zrejmé, že strany sa dohodli na výške úveru, počte a výške jednotlivých splátok a úroku. Je potrebné uviesť, že údaj o RPMN by mal správne vzišť z výpočtu podľa vzorca uvedeného v prílohe zákona č. 129/2010 Z. z. a takto vypočítaný údaj by mal byť súčasťou zmluvy o úvere (§ 9 ods. 2 písm. j/ zákona č. 129/2010 Z. z.). Pretože údaj o RPMN sa dohodnúť nedá, nie je možné na túto situáciu aplikovať ust. § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka a tvrdiť, že uvedenie inej RPMN je nový návrh zmluvy a pokiaľ tento nebol druhou stranou prijatý, zmluva nevznikla. V danom prípade mal súd preukázané, že zmluva o úvere bola uzavretá a žalobkyňa ako spotrebiteľ aj začala úver čerpať.

6. Súd mal preukázané, že zmluvné strany sa dojednali na úrokovej sadzbe vo výške 70,00 % ročne. Podľa názoru súdu ide o úrok neprimeraný. Z informácií dostupných na portáli Národnej banky Slovenska - Priemerné úrokové miery z ÚVEROV poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody) súd zistil, že v mesiaci marec 2014, t. j. v čase uzavretia zmluvy bola priemerná úroková sadzba spotrebiteľských a ostatných úverov so splatnosťou od 1 do 5 rokov vo výške 12,70 %. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednania obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR z 26. apríla 2012, sp. zn. 5 Cdo 26/2011). V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore dobrými mravmi, preto je s poukazom na ust. § 39 Občianskeho zákonníka zmluva o úvere v časti dohody o výške úrokov neplatným právnym úkonom (§ 41 Občianskeho zákonníka).

7. Súd prvej inštancie konštatoval neplatnosť právneho úkonu v celom rozsahu, a preto žalobe v časti určenia neplatnosti zmluvy o úvere vyhovel, dôvodiac, že v danom prípade bola medzi stranami sporu uzavretá zmluva o úvere, ktorá je odplacnou zmluvou a vady zmluvy sa týkajú jej podstatných obsahových náležitostí. Tieto vady zakladajú absolútnu neplatnosť zmluvy ako celku s poukazom na ustanovenie § 39 Občianskeho zákonníka.

8. Súd okrem zmienenej neplatnosti zmluvy o úvere konštatoval taktiež nedostatok jej obligatórnych náležitostí vymedzených v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z., konkrétne v zmluve absentuje údaj o termíne konečnej splatnosti úveru (náležitosť podľa písm. f/ uvedeného zákonného ustanovenia) a nie je tu ani správny údaj o RPMN (náležitosť podľa písm. j/ uvedeného zákonného ustanovenia).

9. S poukazom na posúdenie zmluvy o úvere ako neplatného právneho úkonu vznikla žalobkyni povinnosť zaplatiť žalovanému len sumu skutočne požičaných peňažných prostriedkov. Pokiaľ žalobkyňa žalovanému zaplatila viac peňazí než jej žalovaný poskytol, plnila bez právneho dôvodu a na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie. Aj v prípade, ak by súd uzavretú zmluvu vyhodnotil ako platný právny úkon, žalobkyňa mala povinnosť žalovanému vrátiť len požičanú istinu, pretože z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí zmluvy o úvere ide o úver bezúročný a bez poplatkov.

10. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalobkyňa žalovanému vrátila všetky poskytnuté finančné prostriedky a tie ktoré zaplatila navyše už tvoria bezdôvodné obohatenie žalovaného. K vzniku bezdôvodného obohatenia žalovaného došlo po tom, čo žalobkyňa vrátila žalovanému všetky poskytnuté peňažné prostriedky. Suma úhrad vo výške 1191,80 eur vyplýva z potvrdenia o pohyboch na účte, sumu ďalších úhrad mal súd preukázanú z tvrdenia žalobkyne v nadväznosti na odôvodnenie rozhodcovského rozsudku a z úverového výpisu. Žalobkyňa tvrdila, že vykonávala i hotovostné úhrady,

o ktorých súdu nepredložila listinné dôkazy, z ktorých by bolo možné jednoznačne určiť, kedy presne boli jednotlivé hotovostné úhrady realizované. Vzhľadom na uvedené súd dospel k záveru, že nie je možné jednoznačne určiť kedy presne došlo k úhrade celej istiny úveru, a teda, kedy presne už plnenia žalobkyne predstavovali bezdôvodné obohatenie žalovaného. S istotou je však možné povedať, že k vráteniu všetkých žalovaným poskytnutých peňažných prostriedkov došlo skôr ako 2 roky pred podaním žaloby (uvedené mal súd preukázané z informácie o pohyboch na účte a z úverového výpisu). Pokiaľ žalobkyňa platila žalovanému ďalšie splátky, išlo už o bezdôvodné obohatenie. Subjektívna premlčacia doba nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia začala plynúť momentom uhradenia tejto splátky po splatení istiny úveru. Z tvrdení žalobkyne ako aj z informácie o pohyboch na účte mal súd preukázané, že všetky tu uvedené splátky boli uhradené skôr ako 2 roky pred podaním žaloby. Žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania nároku žalobkyne nad sumu vo výške 130 eur, preto súd žalobu nad sumu vo výške 130 eur z dôvodu žalovaným vznesenej námietky premlčania zamietol.

11. Súd sa nestotožnil s tvrdeniami žalobkyne, že na premlčanie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vzťahuje desaťročná objektívna premlčacia doba, pretože úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobkyne preukázaný nebol. Pretože nárok žalobkyne sa premlčal v subjektívnej dvojročnej (kratšej) premlčacej dobe, posudzovanie premlčania v objektívnej dvojročnej premlčacej dobe je bez ďalšieho významu.

12. Súd prvej inštancie priznal žalobkyni nárok na finančné zadostučinenie v celom rozsahu. Z listinných dôkazov, ktoré boli súdu predložené, mal súd preukázané, že žalobkyni vznikla finančná ujma spočívajúca v tom, že žalovanému uhradila o 912,33 eur (tak ako žiadala v zmenenom petite) viac ako bola povinná, avšak vzhľadom na skutočnosť, že nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia si neuplatnila včas, súd jej priznal bezdôvodné obohatenie len vo výške 130 eur. Ujma, ktorá žalobkyni úhradou sumy prevyšujúcej istinu poskytnutého úveru vznikla (suma 912,33 eur) ani nedosahuje výšku požadovaného finančného zadostučinenia (228,08 eur).

13. Proti výroku II., III., V. a VI. tohto rozsudku podal včas odvolanie žalovaný namietajúc porušenie ustanovenia § 365 ods. 1 písm. a/, b/, f/ a h/ CSP. Požiadal Krajský súd v Nitre, aby rozsudok v napádanej časti zmenil, žalobu zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie. Taktiež žalovaný žiada priznať nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

14. Žalovaný v podanom odvolaní uviedol, že o nárokoch vyplývajúcich zo zmluvy o revolvingovom úvere bolo právoplatne rozhodnuté rozhodcovským rozsudkom zo dňa 02.07.2017 vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 246/09/16 vedenom pred Stálym arbitrážnym súdom a tento rozhodcovský rozsudok nebol ani napadnutý žalobou o zrušenie rozhodcovského rozsudku a ani inak zrušený. V tomto smere namieta prípustnosť žaloby a dôvodnosť žaloby. Rozhodcovský rozsudok nebol napadnutý žalobou o jeho zrušenie podľa zákona č. 335/2014 Z. z. v zákonom stanovenej lehote, ktorá má povahu prekluzívnej lehoty. Podľa názoru žalovaného nie je prípustné, aby bola obchádzaná zákonná úprava určená na preskúmanie rozhodcovského rozsudku podaním žaloby o zaplatenie. Má za to, že márne uplynutie lehoty pre podanie žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku znamená vznik prekážky rei iudicata. Poukazuje na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 31.08.2020, č. k. 6CoCsp/20/2020, ktorý rozhodoval v skutkovo a právne rovnakej veci. Cituje bod 19 a 20 odôvodnenia tohto rozhodnutia. Žalovaný zastáva názor, že postup súdu prvej inštancie v tomto konaní nemá oporu v žiadnom právnom predpise a nie je mu zrejmé prečo sa súd prvej inštancie nezaoberal existenciou rozhodcovského rozsudku. Ďalej poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 15.08.2018, č. k. 15Co/88/2018-161, pričom cituje bod 18 tohto rozhodnutia. Žalovaný neprevzal od žalobcu na základe exekučného titulu plnenie, ktoré by prevyšovalo ním judikovaný nárok. Uvádza, že v zmysle § 228 ods. 1 CSP v spojení s § 41 ods. 1, 2 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní mal súd prvej inštancie rešpektovať rozhodcovský rozsudok rovnako ako rozsudok všeobecného súdu, pretože aj rozhodcovský rozsudok ukladajúci povinnosť niečo plniť podľa spotrebiteľskej zmluvy môže predstavovať prekážku veci rozsúdenej i pre občianske súdne konanie, v ktorom sa žalobca domáha bezdôvodného obohatenia, ktoré malo vzniknúť v súvislosti s plnením na tú istú zmluvu. Vzhľadom na uvedené žalovaný tvrdí, že sa mal súd prvej inštancie prioritne zaoberať otázkou či sú splnené procesné podmienky pre konanie o žalobe a konanie o žalobe mal zastaviť podľa § 161 ods. 2 CSP z dôvodu prekážky rozhodnutej veci. Taktiež uvádza, že právoplatný rozhodcovský rozsudok vylučuje záver o existencii bezdôvodného obohatenia a iných uplatnených nárokov.

15. V ďalšom bode odvolania žalovaný uvádza, že pri výroku II. rozsudku súd určil neplatnosť právneho úkonu, a následne vo výroku III. uložil žalovanému povinnosť vydať bezdôvodné obohatenie z tohto napadnutého právneho úkonu. Má za to, že medzi uvedenými výroky je vzťah rozhodnutia o predbežnej otázke a veci samej. Predbežné otázky v zásade nie sú predmetom samostatných výrokov. Poukazuje na R 61/1965 podľa ktorého posúdenie predbežnej otázky nemožno v žiadnom prípade vyjadriť formou výroku, ale sa môže prejavíť len v spôsobe rozhodnutia o návrhu vo veci samej a možno ho uviesť len v odôvodnení rozhodnutia. Možnosť podania žaloby o určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere neznamena zrušenie procesných podmienok pre prípustnosť žaloby o určenie, ale znamená výhradne len spôsob splnenia jednej z podmienok prípustnosti v zmysle § 137 CSP. Žalobu v časti ktorej sa žalobca domáha, aby súd samostatným výrokom rozhodol o predbežnej otázke považuje žalovaný za neprípustnú.

16. Žalovaný považuje záver súdu o vzniku a existencii bezdôvodného obohatenia za skutkovo a právne nesprávny. Uvedený záver bol prijatý za právneho stavu, kedy to zákon ani neumožňuje. Súd sa nezaoberal obranou žalovaného nielen pokiaľ ide o otázku rozhodcovského rozsudku, ale ani otázku odplaty a pod.

17. Záverom sa žalovaný vyjadruje k výroku V., ktorým súd uložil žalovanému, aby zaplatil žalobcovi primerané finančné zadosťučinenie vo výške 228,05 eura. Má za to, že dôvody, ktoré súd uviedol nemajú vecnú spojitosť s priznaným primeraným finančným zadosťučinením, pretože jeho výšku nemôže ovplyvňovať neuplatnená suma nároku na bezdôvodné obohatenie. Tento výrok považuje za nepreskúmateľný, pretože súd v odôvodnení rozsudku neoznačil, vo vzťahu ku ktorému porušenému právu spotrebiteľa toto zadosťučinenie priznáva.

18. Žalobkyňa sa podaním doručeným súdu dňa 21.12.2021 vyjadrila k odvolaniu žalovaného. Uviedla v ňom, že sa plne stotožňuje s napadnutým rozsudkom a považuje ho za vecne správny a riadne odôvodnený. Má za to, že zásah do jej práv zo strany žalovaného bol reálny, preto si uplatňuje poskytnutie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 25 % z čiastky, čo predstavuje sumu vo výške 228,05 eur. Poukazuje na ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z., ktoré upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Podľa názoru žalobkyne inštitút finančného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany. Ďalej uviedla, že žalovaný zneužil ako dodávateľ svoje postavenie a vystavil žalobkyňu neplatným zmluvným podmienkam a právnej neistote, nepostupoval s odbornou starostlivosťou a predstrel žalobkyňu formulárovú zmluvu, ktorú vopred sám pripravil, pričom tieto zmluvy uzatváral voči dobrým mravom. Podľa jej názoru si právo na ochranu spotrebiteľa úspešne uplatnila vzhľadom k tomu, že súd rozhodol o neplatnosti spornej zmluvy o úvere. Žalobkyňa navrhuje, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a žiada, aby jej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanému.

19. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ďalej iba „CSP“) po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonom stanovenej lehote, preskúmal napadnutý rozsudok, viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 379 a § 380 CSP), prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutých výrokoch II., III, V. a VI. zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

20. Podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ak tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom.

Podľa § 391 ods. 1 CSP, ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

Podľa § 217 ods. 1 veta prvá CSP, pre rozsudok je rozhodujúci stav v čase jeho vyhlásenia.

Podľa § 220 ods. 2 veta tretia CSP, súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Podľa § 230 CSP, ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

Podľa § 191 ods. 1 CSP, dôkazy súd hodnotí podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti; pritom starostlivo prihliada na všetko, čo vyšlo počas konania najavo.

Podľa § 149 CSP, prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

Podľa § 378 ods. 1 CSP, na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami strany sporu, avšak z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia, ktorého štruktúra je upravená v ust. § 220 ods. 2 CSP. Účelom odôvodnenia súdneho rozhodnutia je preukázanie jeho správnosti, logickosti, vnútorne kompaktné a neprotirečivo vysvetliť myšlienkový postup súdu vedúci k danému rozhodnutiu a to aj s poukazom na prijaté právne závery. V takomto odôvodnení nemôže byť miesto pre dohady a domnienky. Súd je povinný rozsudok odôvodniť spôsobom preň zakotveným v ust. § 220 ods. 2 CSP, ako jedným zo základných princípov riadneho a spravodlivého procesu vyplývajúcich z Listiny základných práv a slobôd a zároveň aj z článku 1 Ústavy SR. Nedostatok odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutia je vo svojej podstate porušením základného práva strany sporu na spravodlivý proces.

22. Odvolací súd v rámci odvolacieho konania viazaný zákonnou povinnosťou skúmania, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z väd zakotvených v ust. § 389 ods. 1 CSP, dospel k záveru, že vo vzťahu k napadnutým výrokom II., III., V. a VI. prvoinštančného rozsudku je potrebné zvoliť procesný postup podľa § 389 ods. 1 písm. b/ CSP, ktorý sa následne prejavil v zrušení prvoinštančného rozsudku v jeho napadnutých častiach a vrátením veci súdu prvej inštancie v rozsahu zrušenia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie podľa § 391 ods. 1 CSP.

23. Vzhľadom na samotný rozsah odôvodnenia napadnutého rozsudku, nemožno uprieť snahu vec prejednávajúcej sudkyne o skoncipovanie takého odôvodnenia výrokov vyhláseného rozsudku, ktoré by bolo v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP. V rámci skúmania podmienok konania v zmysle § 161 ods. 1 v spojení s § 378 ods. 1 CSP, naplnenie ktorých podmienok konania je povinný skúmať súd ex offa v každom štádiu konania, sa prvoinštančný súd dopustil pochybenia, ktoré v konečnom dôsledku primálo odvolací súd k aplikácii procesného postupu v tom smere, ako je uvedený vo výrokovej časti tohto uznesenia.

24. Napriek procesnej obrane žalovaného uplatnenej v priebehu prvoinštančného konania (písomné vyjadrenie žalovanej zo dňa 17.4.2020 k podanej žalobe žalobkyne nachádzajúce sa na č. I. 32) spočívajúcej v tvrdení, že predmetná žaloba je neprípustná pre prekážku „rei iudicata“, pretože o nároku veriteľa (v tomto konaní žalovaného) z tej istej revolvingovej zmluvy už bolo rozhodnuté Slovenským arbitrážnym súdom dňa 2.7.2017, právoplatným dňa 4.11.2017 v rozhodcovskom konaní vedenom pod sp. zn. 246/09/16, súd prvej inštancie v rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku k tejto procesnej obrane zo strany žalovaného nevenoval pozornosť, resp. sa s ňou z hľadiska jej právnej relevancie vôbec nevysporiadal. Z pohľadu odvolacieho súdu je potom potrebné konštatovať aj nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, ktoré napadnutý rozsudok v tejto časti robí aj nepreskúmateľným z dôvodu jeho rozporu s ust. § 220 ods. 2 CSP.

25. Podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné sa prikloniť k argumentácii žalovaného prezentovanej v ním podanom odvolaní v tom smere, aby zákonná úprava stanovená na preskúmanie rozhodcovského rozsudku nebola obchádzaná tak, ako to učinila žalobkyňa v tejto prejednávanej veci, t. j. že podá žalobu o plnenie, resp. o určenie neplatnosti právneho úkonu, v konečnom dôsledku sledujúc to, aby

sa neprihliadalo na výrok právoplatného rozhodcovského rozsudku zo dňa 2.7.2017, právoplatného dňa 4.12.2017. K uvedenému je potrebné uviesť, že žalobkyňa (v rozhodcovskom konaní žalovaná) vôbec nevyužila procesný inštitút podania žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku, ako ho upravuje zákon č. 335/2014 Z. z., o rozhodcovskom konaní. Rozhodcovský rozsudok vo forme jeho právoplatnosti a vykonateľnosti je potrebné vnímať za rovnocenné rozhodnutie v porovnaní s rozhodnutím všeobecného súdu, pričom aj takýto právoplatný a vykonateľný rozhodcovský rozsudok odsudzujúci určitý subjekt na základe spotrebiteľskej zmluvy na povinnosť určitého finančného plnenia, môže v rámci prebiehajúceho občianskoprávneho konania, v ktorom sa žalobca na základe tej istej spotrebiteľskej zmluvy domáha vydania bezdôvodného obohatenia založiť prekážku rei iudicata, t. j. veci právoplatne rozhodnutej.

26. S poukazom na uvedené bude preto povinnosťou prvoinštančného súdu v ďalšom konaní, aby sa zaoberal tým, či vydaním predmetného právoplatného a vykonateľného rozhodcovského rozsudku vo vzťahu k obsahu uplatneného žalobného petitu žalobkyne v tomto spore, ktorý sa odvíja od totožnej spotrebiteľskej zmluvy ako bola uplatnená v konaní o vydaní rozhodcovského rozsudku, nejde o prekážku rei iudicata, ako v podanom odvolaní tvrdí žalovaný. V danej prejednávanej veci musí prvoinštančný súd vychádzať aj z tej skutočnosti, že v prípade rozhodcovského rozsudku zo dňa 2.7.2017 právoplatného dňa 4.12.2017 bolo rozhodnuté o žalobe žalobcu (v tomto spore žalovaného) proti žalovanému (v tomto spore žalobkyne) na plnenie vo výške 936,02 eura s príslušenstvom, s tým, že túto sumu spolu s príslušenstvom je povinný zaplatiť žalovaný žalobcovi. Z uvedeného rozhodcovského rozsudku vyplýva, že opodstatnenosť žalobného nároku žalobcu voči žalovanému ohľadne zaplataenia žalovanej istiny v sume 936,02 eura s príslušenstvom rezultuje práve z existencie právneho vzťahu medzi týmito dvoma subjektmi založeného na základe zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 18.3.2014 v spojení so žiadosťou zo dňa 14.3.2014.

27. V tejto súvislosti bude povinnosťou súdu prvej inštancie z hľadiska právneho posúdenia ako aj s poukazom na dodržanie zásady presvedčivosti odôvodnenia súdneho rozhodnutia v zmysle § 220 ods. 2 vety tretej CSP posúdiť, či je možné žalobou o vydanie bezdôvodného obohatenia, ktorú v danom prípade podala žalobkyňa, ktorej úspešnosť na jej strane bola založená na základe právneho posúdenia a v zmysle bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru z tej istej zmluvy, obísť, resp. eliminovať to, čo pre žalovanú stranu bolo uložené ako povinnosť v rámci rozhodcovského konania o podanej žalobe na plnenie, v ktorej ako žalovaná strana nemala úspech. Do pozornosti prvoinštančného súdu dáva odvolací súd aj rozhodovaciu činnosť iných odvolacích súdov v tejto oblasti (napr. rozsudok Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 31.8.2020 sp. zn. 6CoCsp/20/2020 a rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 15.8.2018 sp. zn. 15Co/88/2018).

28. V kontexte týchto dôvodov odvolací súd o podanom odvolaní žalovaného ako o dôvodnom rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia. Ďalší procesný postup prvoinštančného súdu v konaní bude podmienený aj tým, aby právne relevantným spôsobom a spôsobom v súlade s ust. § 220 ods. 2 CSP vyhodnotil hlavnú odvolaciu námietku žalovaného, t. j. rei iudicata, pretože napriek vznoseniu tejto námietky žalovaným už v rámci konania pred súdom prvej inštancie, súd takejto námietke ako procesnej obrane zo strany žalovaného žiadnu pozornosť nevenoval a ani sa ňou v rámci odôvodnenia napadnutého rozsudku nezaoberal, čím porušil právo žalovaného na spravodlivý proces.

29. O náhrade trov tohto odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v rámci rozhodnutia o náhrade trov konania vo veci samej (§ 396 ods. 3 CSP).

30. Toto rozhodnutie prijal odvolací senát pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).